

РІШЕННЯ № 29

Щодо недопустимості реорганізації Національного університету «Одеська юридична академія»

«14» березня 2025 року

м. Київ

Рада адвокатів України, розглянувши звернення Ради адвокатів Одеської області, Вченої ради Національного університету «Одеська юридична академія», колективу кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» встановила наступне.

12 лютого 2025 року Кабінетом Міністрів України за пропозицією Міністерства освіти і науки України було видано розпорядження № 111-р, відповідно до якого Національний університет «Одеська юридична академія» (далі – Університет) має бути реорганізований шляхом приєднання до Одеського національного університету імені І.І. Мечнікова.

Вважаючи таке рішення необґрунтованим та несправедливим, до Ради адвокатів України (далі – РАУ) звернувся Голова Вченої ради Університету С. Ківалов, який просить розглянути на засіданні РАУ питання щодо підготовки звернення до Президента України та інших центральних органів державної влади із проханням здійснити заходи, спрямовані на скасування поспішного, упередженого та необґрунтованого розпорядження Кабінету Міністрів України «Про реорганізацію Національного університету «Одеська юридична академія»»; спрямувати прийняте РАУ звернення адресатам задля захисту інтересів Університету та академічної спільноти.

В обґрунтування означеного звернення акцентовано увагу на те, що трудовий колектив Університету категорично не погоджується з розпорядженням Кабінету Міністрів України № 111-р від 12 лютого 2025 року. Для прийняття зазначеного розпорядження не було жодних правових передумов, а відсутність об'єктивності, логічної послідовності та чітких

аргументів у цьому рішенні викликало занепокоєння серед академічної спільноти та громадськості.

З аналогічним зверненням до РАУ звернувся і колектив кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», який просить, враховуючи плідні партнерські стосунки з Національною асоціацією адвокатів України, підтримати Університет у збереженні самостійності як окремого навчального закладу, що має свою унікальну самобутність, високий рівень юридичної освіти, наукові здобутки та міжнародний авторитет.

Вважаючи розпорядження Кабінету Міністрів України № 111-р від 12 лютого 2025 року таким, що заперечує цінностям, визначеним програмними документами, якими має керуватись Міністерство освіти і науки України, колектив вказаної кафедри Університету оцінює таке розпорядження як помилкове та поспішне, а також таке, що прийняте з порушенням встановленої процедури прийняття і порядку оприлюднення, без обговорення з громадськістю, без урахування думки трудового колективу, здобувачів освіти, органів місцевої влади тощо. Також зазначає, що ефективне управління галуззю освіти передбачає залучення усіх зацікавлених сторін до обговорення проєктів управлінських рішень, проте жодних консультацій ані з університетами, що об'єднуються, ані з іншими зацікавленими суб'єктами проведено не було.

Крім цього, до РАУ надійшло звернення Ради адвокатів Одеської області, яка також просить підтримати Університет та звернутись з публічною заявою щодо необхідності збереження цього навчального закладу як самостійної інституції.

Ініціюючи наведене, Рада адвокатів Одеської області стверджує, що ліквідація Університету призведе до втрати спеціалізованої юридичної школи, унікальних освітніх програм (зокрема, у сфері адвокатської діяльності), а також знищить налагоджені зв'язки між адвокатською спільнотою та університетською юридичною наукою.

Відповідно до частини 1 статті 44 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» завданнями адвокатського самоврядування є, крім іншого, підтримання високого професійного рівня адвокатів та створення сприятливих умов для здійснення адвокатської діяльності.

Згідно частин 1, 2 статті 45 цього ж Закону Національна асоціація адвокатів України (далі – НААУ) є недержавною некомерційною професійною організацією, яка об'єднує всіх адвокатів України та утворюється з метою

забезпечення реалізації завдань адвокатського самоврядування. НААУ: представляє адвокатуру України у відносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форми власності, громадськими об'єднаннями та міжнародними організаціями, делегує представників до органів державної влади; захищає професійні права адвокатів та забезпечує гарантії адвокатської діяльності; забезпечує високий професійний рівень адвокатів України; забезпечує доступ та відкритість інформації стосовно адвокатів України; виконує інші функції відповідно до цього Закону.

Для реалізації означених функцій та завдань, з метою співпраці та обміном інформацією і досвідом, здійснення наукової та практичної діяльності у сфері забезпечення верховенства права, розвитку адвокатури, захисту прав і свобод людини та громадянина на основі рівноправності тощо 07 квітня 2017 року було укладено Меморандум про співробітництво між Національною асоціацією адвокатів України та Національним університетом «Одеська юридична академія».

На виконання вказаного Меморандуму проводяться чисельні спільні заходи, проекти і програми з метою здійснення професійної підготовки фахівців у галузі права.

Експерти НААУ та науковці університету спільно розробляють пропозиції щодо проектів законів та інших нормативно-правових актів, робочих навчальних та державних програм і планів дій, стратегій тощо, проводять спільну дослідницьку та видавничу діяльність.

На виконання Меморандуму в Університеті було впроваджено нормативні дисципліни з історії становлення та розвитку інституту адвокатури, відкрито тематичні кабінети та аудиторії.

Окрім того, організовано навчальні, виробничі та переддипломні практики на базі рад адвокатів регіонів згідно з графіком навчального процесу та з дотриманням вимог чинного законодавства України.

Окремо слід відмітити, що, в тому числі, завдяки співпраці НААУ та Університету, щорічно проводяться Міжнародні науково-практичні конференції «Адвокатура: минуле, сучасність та майбутнє», які одночасно є акредитованими заходами підвищення професійного рівня адвокатів. Такі конференції є не тільки майданчиком для обміну думками щодо удосконалення інституту адвокатури, а й способом утримання належної професійної

зацікавленості науковців і практиків у розробці тем щодо інституційного зміцнення адвокатури.

Для досягнення цих же завдань в Університеті відкрито та функціонують кабінети історії адвокатури, науково-практичний клуб «Адвокат», а також спільно з регіональними органами адвокатського самоврядування видано монографічні, методичні та інші друковані праці щодо адвокатури.

Особливу роль у кооперації зусиль Університету та НААУ відіграє і те, що на профільній кафедрі системно проводяться дисертаційні дослідження адвокатури, які є вагомим внеском у розроблення питань її функціонування як правозахисного інституту. Науково-педагогічні працівники Університету активно працюють в дорадчих органах НААУ, а також є членами органів адвокатського самоврядування.

Таким чином, у співпраці НААУ та Університету реалізовано чисельні заходи та проєкти, які спрямовані на підвищення якості вищої юридичної освіти в Україні, підвищення професійного рівня адвокатів, взаємоінтегроване створення сприятливих умов для формування юридичних еліт з тим, що система правозахисту перебувала у неспинному розвитку задля утвердження в Україні верховенства права.

Описане значною мірою стало можливим з огляду на те, що Національний університет «Одеська юридична академія» є унікальним закладом освіти, який успішно функціонує з 1997 року (до 2017 року – єдиний серед вищих навчальних закладів, який мав спеціальний факультет адвокатури) та є одним із флагманів вищої освіти в науково-освітньому просторі України, у якому навчається майже 8 тисяч студентів, працює майже тисяча працівників (з яких 333 доктори наук та кандидати наук, 15 академіків та членів-кореспондентів Національної академії правових наук України).

За багатьма показниками Університет займає топові позиції серед закладів вищої освіти: за кількістю абітурієнтів, за умовами для безпечного освітнього процесу в аудиторному форматі під час воєнного стану, за коефіцієнтом працевлаштування випускників тощо.

Особлива роль Університету підтверджена й високими місцями у різних рейтингах вищих навчальних закладів. Національний університет «Одеська юридична академія» є членом Європейської асоціації університетів (з 1998 року) та Європейської асоціації публічного права (з 2008 року), підписантом Magna Charta Universitatum (з 2004 року).

Таке визнання Університету науковою спільнотою на світовій арені є важливим показником та гордістю для всієї вищої освіти України.

Однак, для адвокатури визначальним є те, що Університет є важливим освітнім центром, який формує сприятливе середовище для правозахисту в Україні, адже висока якість вищої освіти, предметні наукові розробки адвокатури та абсолютна транспарентність до всіх форм конструктивної міжінституційної співпраці, робить його значущим інструментом для реалізації Національною асоціацією адвокатів України завдань адвокатського самоврядування, а для України – формування юридичних еліт, спроможних для розбудови правової держави.

З огляду на наведене, Рада адвокатів України вважає за доцільне підтримати збереження Університету як самостійного вищого навчального закладу, десятилітні традиції і високі стандарти якого у сфері освіти та академічної незалежності визначають його самобутню унікальність, яка буде втрачена його приєднанням до іншого навчального закладу.

Враховуючи наведене, Рада адвокатів України, взявши до уваги пропозиції та доповнення членів Ради адвокатів України, керуючись статтями 55, 57 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Положенням про Раду адвокатів України, Регламентом Ради адвокатів України, **вирішила:**

1. Підтримати колектив Національного університету «Одеська юридична академія» та Національний університет «Одеська юридична академія» у збереженні його як самостійного вищого навчального закладу.
2. Доручити заступнику Голови Ради адвокатів України звернутись до Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти та науки України й інших органів та інституцій із проханням вжити заходів для збереження Національного університету «Одеська юридична академія» як самостійного вищого навчального закладу.
3. Опублікувати звернення Національної асоціації адвокатів України, Ради адвокатів України до Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти та науки України та інших центральних органів державної влади із проханням вжити заходів для збереження Національного університету «Одеська юридична

академія» як самостійного вищого навчального закладу на вебсайті
Національної асоціації адвокатів України.

В.о. Голови Ради адвокатів України   /підпис/   **Валентин ГВОЗДІЙ**

Секретар Ради адвокатів України   /підпис/   **Ігор КОЛЕСНИКОВ**